

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

158. szám.

Pest, september 15. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán minden nap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadjunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettek.

Pest september 15.

Kossuth, mióta nem minister könnyen lélekzik szabadon érzi magát, mert elemében van. Vállairól a felelőség terhét felemelték, s ő nyugodtabb, derültebb.

Vidéki olvasóink végett, futólag elmondjuk a legutóbbi ministerialis crisis történeteiből azokat, mellyek itt a fővárosban közbeszéd tárgyai.

A képviselők házában osztatlan bizalma Kossuthot a kormány vezetésével megbízta. Az olygarcha factionnak ez nem szolgált inyére, s Batthyáni Lajos, elfeledkezve arról mit mondott, egy nappal előbb: hogy Kossuth Lajosban az ország bizodalma központosul, megfelelkezve hogy a roppant vész környezte hazát csak épen egy illy közbizodalom övezte férfi mentheti meg, nem tartva szem előtt hogy az előbbi ministerium is csak annyiban birt népszerűséggel, mennyiben Kossuth Lajos részt vett abban, Batthyáni merészkedik a kormány rudja mellé állani.

Egy olyan gyenge ember ki harmad nap óta még hivatal collegákat sem tud felmutatni. Most midőn a legsürgősb tárgyak ezrenként fordulnak elő.

Batthyáninak ezen megfoghatlan s ha tovább tart gyászos következtetésű merészége, köz bámulatot okoz.

Vannak a kik az eseményekre azt mondják. A bécsi camarilla cselszövényeinek szálai elterjednek fővárosunkba is.

Tán azt látták, hogy ha Kossuthot azon perczben midőn a hatalmat kezébe vette, magára hagyják, az ország rögtön egy testé vál, s a cselszövények minden fondorkodásai meghiusulnak.

Azt gondolták, hogy egy a kétségbeesés erejével működő kormánynak ha elég ideje van, céljai kivihetők lesznek, azért elakarták a magyar nemzetölirabolni azt, a mi ügyeink győzelmére nézve leglényegesebb, az időt.

Igen sokan vannak, kik ezt gondolják. Batthyáni ministerium nem más mint a cselszövények kezében egy kiszámított idő lopás.

Mert az kétszer kettő négy, hogy előbb utóbb kitudja tán még ma, a sor ismét vissza jön Kossuthra. A különbség csak az lesz, hogy akkorára ugy a kényelmes készülétre istentől adatott öt hónap, mint szinte a néhány nap, mellyet a vaksors a kétségbeesési intézkedésekre e nemzetnek még adott, el lesznek telve, el pazarolva.

Ez a mit Batthyáni nevetséges ephemer ministeriumától várhatunk.

Hétfőn este Kossuth mindenható minister volt. Kedden délelőtti gazdag aratása volt a legszebb rendeleteknek estére a feudalis viszonyok maradványai ígértettek eldönteni.

És mi történik? csodálatos utakon győz az olygarcha fractio, s a ház némely rendeletei hanyagon, mások nem is teljesítetnek, némelyekkel pedig a legkirívóbb botránykozással egészen az ellenkező követelték el.

Mi lehet ennek oka. Egy simplex kinevezés Kossuthot s a képviselők házát egész tömegben képes lett volna leverni?

A pokolból szedett össze Batthyáni Lajos magának votumokat?

Nem a dolog egyszerűbb. Kossuth bizott magában, hitte hogy megmenteni e hont, Batthyáni azonban azzal lépett fel, hogy jót áll, hogy ő felelőséget vállal magára, hogy a hazát mindenestre megmentendi.

Batthyáni nyilatkozata férfias volt. Előtte meg kellett hajolni.

Hanem azt kell most kérdenünk mi áron ajánkozott Batthyáni megtartani a hazát.

És ezt annyival inkább kérdezhethük mert Batthyáni ministeriumának programja az hogy az ország a törvénynek egy betűit se hágyja át. És ez a világon a legiszonyatosb határozat. Ugy vagyunk vele mintha egy rabló mellünknek szégené törét, s bár kezünkben töltött pisztoly van nem lőnénk vissza hanem azt mondanók: Várj gazember én téged gyilkolási szándék miatt a Sedria előtt befoglak perelni.

Ime meg vagyunk támadtatva; kezünkben a törvényhozó hatalom, mellynek szavára az egész nemzet hallgat, s mi e hatalommal az önfentartási kötelesség gyáva mellözésével fejünket az iga alá hajtjuk.

Batthyáni azonban a törvényesség scrupulosus

öntartása mellett magára vállalja a felelőséget. De mi áron, mi áron, és ismét mi áron?

Nem nehéz eltalálni, ha tudniillik Magyarország mind azon feltételeknek eleget tesz, mellyek miatt az osztrák ministerium ellenünk a horvát támadást felélesztette, s egyik legmagasabb kegyekben részesülő generallal ellenünk az országba vezetli.

A világ minden becsületes gondolkozású embere meg fogja vallani, hogy e nemzet a legborzasztóbb igazságtalanság üzetik.

A királynak egyik tábornoka elszakítja magát a középponti hatalomtól. A király e tábornokot hivatalából leteszi, őt felségsértőnek és hivtelennek declarálja. . . . A jóhiszemű magyar király szentségesnek hitt szavában megnyugszik, loyaltásból és vakbuzgó bizodalmatlanságból nem is készül harczra. És azon perczben, midőn a készülési idők letelnek, az ellenség készültlen az országba tör, akkor ugyanezen király nemcsak visszahúzza előbbi kárhoztató nyilatkozatait, hanem kimondja, hogy azon tábornok a monarchia és dynastiának leghivebb embere, kinek eddig felségsértésnek nevezett tettei, ezután a fejedelem iránti hűség legszebb nyilatkozatainak fognak qualificatni.

Ez borzasztó család. E lázadásra provocaló tény. És illy helyzetben midőn a budapesti kormány, melly ezután a törvénybe alapuló korlátozott hatalmával a hazát megmenteni nem képes, midőn a király a rendes törvényhozás utján felterjesztett, s a hon megmentésére célzott határozatokat megerősíteni folyvást késik, Batthyáni tovább is oda ragaszkodik, hogy a törvény lelketlen betűin rágódjunk.

Kossuth körül nézett látta maga körül a legvilágosb jeleket a nemzet ragaszkodásának, tudja hogy az ő személye a nemzet utolsó reménye, s mégis visszalép. Engedi, hogy a napok teljenek. Engedi, hogy az ország viharzó lelkesedettsége elhamvadjon. Engedi hogy dicső művei, s műveinek eredményei, melly már az első perczben mindenfelől gazdag gyümölcsöt hoztak, oda vetessenek ismét a legulejnsok fagyasztó karjai közé. Engedi, hogy az ország egy napon positive más nap negative villanyoztassék. Engedi, hogy az országban szomorú confusio törtéjjenek. Engedi, hogy az egyik nap kibocsátott energicus rendelkezések másnap leforrháztassanak. Engedi, hogy akkor, midőn az ő vezérlete alatt a képviselők háza egy szívvel lélekkel, s néhány perczek alatt hozná határozatait, akkor azon tragicomedia foglalja el a kíváncsiak lelkét, miként szerepel a ministeri asztalok előtt egy rekedt aristocrata, ki nem meri megmondani, minő áron tudja megtartani e szétszagotott hazát.

Mert azt csak nem teszi fel magáról az érdekes elnök, hogy az osztrák most midőn már a

harctérre hozta seregeit, az ő kedvéért mindent a régieken hagyva szép csendesen visszavonuljon.

Vagy tán azért vonulna vissza mert tudja, hogy Kossuth többé nincs a ministeriumban. —

Parbleu! az osztráknak talán csak nem Kossuth szakála ellen van antipathijája?

Hanem annál inkább van Kossuth energiája, és tisztán nemzeti tervei ellenében, oly annyira, hogy meg van győződve, hogy ha a magyar ministerium Kossuth nélkül van szerkesztve, az osztrák egy kard csapás nélkül mindent a mit kíván megnyerhet.

Ide vezet minket a Batthyáni féle ájtatos politika.

Batthyáni politikája a harcz és megtámadás ellen, olyan, mint a hajdani világban, midőn a közelgő vihar ellenében a harangokat kezdték kongatni.

Kossuth Batthyáni határozott fellépése ellenében visszavonult.

Vigyázzon magára Kossuth, mert isten, világ és historia előtt saját fejére a legborzasztóbb felelősséget vállalja, midőn egy a tények után nyomorúnak tapasztaltatott politikának megengedi hogy tovább tengődjék.

A nemzet azonban alkudozásokról hallani sem akar, a mit a törvényhozás útján kivivott, itt az ideje, hogy az ki is érdemelje. Ha meg nem tudja tartani, nem érdemi, s ha nem érdemi nem is fogja azt okosan maga hasznára, s a civilisatis terjesztésére felhasználni.

Az oligarcha factionak mindig az volt czélja, hogy hallgasson, biztos és bátorító arcot mutogasson s midőn eljő az utolsó perc, a nemzetnek nem lesz más menedéke mint magát kegyelemre megadni.

Igy tett jó részben a boldogult ministerium. Ezer szerencsénkre a királynak Jellasicshoz írt levele még a vakokról is levette a hályogot. —

Még van néhány napunk.

És Kossuth még ezen néhány naphól is enged egy párt elpazarolni. Engedi a párttöket előhaladni. Engedi hogy a kételkedők az ellenséghez átmenjenek.

Azért gondolja meg a nemzet, akarja-e magát gyáván megadni vagy megakarja tartani jogait. — Ha az elsőt választja Zsiviot kiáltunk a Batthyáni ministeriumnak, ha pedig a másodikat akkor ön magát rabolja, ha még mindig késik.

Nyomoruságos dolog midőn máshonnan várunk segítséget, s mi nem igyekszünk.

Az ilyen várakozások már többször megcsalnak. Van példa rá a mennyi koll.

Ülés a képviselők házában

Kossuth behozta a kárpollási törvényt. Azok kik az urbériségek által vesztenek adósságaikat a vesztesség erejéig a status magára vállalja.

Batthyáni a tegnapi estig kikért várakozási kegyelmet újra ma estig a bécsi gőzös megérkezéig meghosszabbítatni kéré — megadatott. Diem perdidimus.

Batthyáni felolvastatta azon rendeletet, mely a Dráva melletti sereg vezérének Teleki Ádámnak küldött.

A miniszerelnök nincs megelégedve a fővezér eljárásával s parancsolja, hogy ezután az ellenségnek egy talpalatnyi földet se merjen átengedni.

A magyar sereg Keszthelyen van Jellachich Kanizsán.

Ha vezér nem akar engedelmessé adja át a vezérséget a rangban utána következőnek, ha ez sem, a másiknak, s így tovább.

(Bizon még nemzeti ügyünk egy ilyen érzelmi vezér kezébe juthat ki a parancsnokságot elvállalja s majd tesz drága dolgot.

Pest septemb. 15.

Úton utfélen a hon veszélye van szóban aggodalmas tekintetekkel találkozunk mindenütt, melyekben azon kétértelmű kérdés ül: ki menti meg a hazát?

S e kérdésre senki sem mer feleletet adni.

A királyban senkinek sincs reménye, mert ő ki csak udvari intriguák sűrű fátyolán keresztül láthat, s így is csak jól számító környezetének köfalán belől — tán azt sem tudja, hogy magyarországon polgárháboru dühöng, vagy éppen azt gondolja, hogy a kedves Jellasicshoz intézett kézirat s a nádorhoz leküldött Staatschrift a hű magyarok legbuzgóbb kérelmére történt, s atyai szeretetének legkézzelfoghatóbb záloga.

Az aristocrazia sem menti meg a hazát, elmulnak nagyrészen azon idők, midőn a hon vagyomban s névben első polgárai vitéz banderiumaik élén halni szántan lobogtaták az ellenség előtt féltelmes zászlóikat. Most legtöbbször csak távolból opernguckeröznek a vésznek felhőit, s ők menyköveik előtt a kétfejű sas szárnyai alatt készülnek keresni menedéket.

A mostani kormány mákszemnyi garantiát sem nyújt.

Azon kormány, mely czimerére a parlamentaris formát csak satírából tűzheti, melynek többsége a képviselők házában egy perczig sem volt, melynek politikája a hazát öt hó óta készíti bizonyos legyőzetésnek elébe mely kevés napok előtt leszibbadva télenességében, vagy ha úgy tetszik leroskodva mulasztásainak terhe alatt bukott meg s most ledült állásának rothadt gerendaira kapaszkodik vissza, csak hogy még néhány nap megőrizhesse hatalmát, ha bár azon néhány nap a nemzet sírját ásná is meg.

Hanem szerintünk megmentheti a hazát egyedül egy erős kormány mely hatalmának eszközeit önmagában találja fel, s egy ilyen kormány által vezéreltetve a nép.

A nép uraim! e nagy szó, mely feleletül szolgál annak ki megvesztegethetlen igazságot, vagy rendületlen hűséget vagy minden áldozatra kész hazaszeretetet, és szabadságutáni égő vágyat keres.

A nép mellynek midőn simpathijára inténk a kormányt építeni hatalmát hogy az megdönthetetlen legyen; s mellyre sokan kiknek szívök a jobb oldalon volt, akkor azt kérdezik orfatoritva, hogy hol van?

Azért fogjátok fel valahára a szabadság köz és szent ügyét, okuljatok a falaitok közt saját

parlamentetökben, tulajdon falaitok közt tett azon nyilatkozaton, hogy Austria csak addig áll míg azt a szlávok akarják!

Okuljatok e vakmerész szavakon és kelljetekek fel, mint egy ember ama camarilla ellen, melly a a kebletekben működő ellenséges elemmel egyetért, melly minden a szabadság elnyomására törekvő gaznak barátja és pártfogója, melly császártokkal olyakra nyomatja szentesítő nevét mellyektől visszaborzad a tiszta keblük érzete.

Kelljetekek fel és a nép méltóságos és parancsoló — vagy ha kell fenyegető színe előtt porba fog omolni az ármányos cselszövő clubb melly lakását a fejedelem oldala mellett ütö fel.

Kelljetekek fel, míg a gazzág burjánja nem fonja össze lábaitokat, míg hálói nem övedzik karjaitokat.

Le velök, a nemzetszabagság ellen oládkodó gyilkosokkal.

Le velök a népek függetlenségének boa constrictorjaival.

Csak akkor lesztek ti és mi szabadok, ha ők megszűntek ártalmasok lehetni.

Tengeri.

Politikai hitünket illetőleg — úgy hisszük — határozott vallomást tenni szükségünk nincsen.

Eddigi czikkeink szelleméből, valamint magány nyilatkozatainkból is, az olvasó átláthatá, hogy mi bizony a monarchiának nem vagyunk valami szerfelett imádói habár még egyszer sem kiáltottuk el is magunkat, hogy „éljen a respublika!“

Az utolsó hetek eseményei azonban annyira megváltoztatták Magyarországon nem csak — az úgy nevezett — intelligentia közszellemét, de maga a nép józan eszéből kifolyó gondolkozás módját is miként nem tartjuk feleslegesnek, erre nézve magunkat vagy is sajátlag lapunkat és ennek elvei mellett levőket illetőleg némellyeket elmondani.

Régi és általános hit volt az eddigelő, miképp széles e világon monarchicusabb nép a magyarnál nincsen, miképp a királyság eszméje iránt elfogultabb előszeretettel senki Árpád ivadékánál nem viseltetik.

És e hitben volt is valami igaz, bár mi többször kijelentettük azon meggyőződésünket, hogy ama hit csak olyan mint az elzárt és lég nem járta szobákban leülepedett por, mellyet, a családokból kiszálló forradalom első szele elseper.

De ha néptünk természetének ezen monarchicai dispositiója való volt is a multa nézve igen igen kétségbe hozható az a jelent illetőleg.

És hogy is lehetne máskint.

Menjünk csak vissza eredetére ama királyság iránti előszeretethek, ama monarchicai hajlamnak.

A magyar köznép a király eszmejével valami nagyszerűt, valami testileg mint lelkileg erőset kööszve, mert szájról szájra szállt le a hír ösátyáiról, hogy Mátyás király lovagjátékokban mindenkit földre terített, hogy hadait maga vezérelé és győzelmet ünepelve mindenfelé bejárta az országot és kihallgatá a földműves ember sérveit, mint jó atya, segítve hol segíteni kell, büntetve, hol vétekre talált.

Micsoda, ha az imposant külsejű, lélekere és példabeszéd szerinti igazságu király képe még az utódok ajkain is áldást kellett, s a királyság iránt, még büntés s gyáva királyok mellett is rokonszenvet plántált el.

De kérjük ugyan mi tételt e monarchiás kegyelet és rokonszeny megtartására, biztosítására az újabb időkben?

Biztosítására semmi, de megrontására és semisítésére, igen is sok.

A királyi szó — mellynek szentségébeni hit volt az eszme iránti legfőbb talizmánya — annyiszor a mennyiszer megtörtetett.

És itt hiában kiáltunk fel, hogy „hjah a rossz tanácsadók a camarilla!” mert a nép igen is azt mondja Petőfi barátunkkal, hogy;

„Ha király, legyen király!”

A királyi ígéret Budára jönni, egyetlen egyszer sem tartatott meg.

De másfelől honunk, mellyet a felvilágosultság áldásteli intézkedései oly boldoggá tehetnének, a pártütés tüze által emésztetik, és a pártütő egy osztrák hadseregbeli generál, kit a király kedves bánjának nevez, s eddigi királyi bizalmát kiérdemlő eljárásában tovább is megmaradni int.

És e szép ország falvai lángokban semmisülnek hamuvá, a szegény nép vetései egy ellenséges csorda lábai alatt tapostatnak ugarrá, s mind ezt egy ember okozza, kit a király szeret, kit a dynastia több tagjai thee-estélyekre hívtak, ki mig kedves rebellis volt, már egy főhercegazasszony gyöngéd kezeinek kszszorítását érezte, s most már, mint osztrák generál tán más jogokban is részesítetik.

És továbbá a nép hallá, hogy Horvátországnak pártütő bánja hivatalából letétetett, s most hallja, hogy e letett bán pártoskodásának és hazasúrulásának jutalmául a király által előbbi bán méltóságába visszatétetik.

Ki meri hát alaposan állítani azt, hogy a nép monarchiái természete olyan lehessen, mint régen?

Nem ezt állítani nem lehet, mert indokolni lehetetlen.

Azért ti, kiket határozottabb lépésektől tán a nép ezen képzeleti hite tart vissza, ne kétségeskedjétek, ti, kik ideiglenes kormányt és conventet emlegettétek sem szerettétek, mert féltétek, hogy Batthyáni híres szavaiként anép nem leend részeiteken, ne remegjétek, mert erre nincsen ok, de hiszen különben is mi csak mindent a trón és a jó király fentartására és őltalmára kívánunk tétetni.

Csernátoni.

Pest september 14.

Meddig tart még e szorongató bizonytalanság, mellyben minmagunk gyáva határozatlansága tart?

Meddig huzzuk még a szolgál függés utált jármát, mellyet nyakunkon egy Metternich iskolájában nevelt gaznép szándékozik megerősíteni?

Meddig leend még kénytelen felsohajtni a magyar, hogy szabad függetlenség jöjjön el a te országod?

Szóval meddig nézünk még Bécs felé honnan anyi családokon sem okulva jót várni elég gyerekesek vagyunk?

De hiszen ma, e honnak utja ki fog válni a nemzetünknek s születés napja leendhet.

A Battyáni minsterelnök által szabott határidő eltölt, s a várakozás türethetlensége főfokra hágott.

Mi — ismételve mondjuk — Bécsből épen de semmit se várunk, és meg vagyunk győződve, hogy ha e nemzet nem saját erejére és szilárd-ságára támaszkodik, hanem felülről vár gyámolítást — nyomorultul fog elveszni s bukása felett senki sem fog hullatni egy könnyüt is, mert az nem tragoediát, hanem comoediát fog képezni.

Képviselel e nemzetnek! magyar polgárok! Hazánk sorsa beteg — némelyek szerint halálos-ágyon fekszik.

Akarjátok-e megmenteni a haló félben levőt, akarjátok-e fü kötelességtöket tenni az anya mellett?

Ha igen, mit tétováztok?

Miért vártok, mig a betegség a szívnek dobo-gását is elnémitja? miért késtek mig az agonia miatt majdan a gyógyszernek sem leendhetnek alkalmazhatók.

Királyunkat egy gyalázatos compánia kezei közé keríté s bezárá Schönbrunnba, hol a legkíméletlenebbül bánnak vele, hol szabadon se mozgathat és akaratját a legkisebben sem követheti.

Illy gyalázatos bánásmód által lön az, hogy a természetileg jószívű királlyal olyanokat tétetnek, olyakra kényszerítik, mellyektől, ha azokat közelebbről vizsgálhatná — visszaborzadna.

Illy bánásmód következtében lön beteges és gyöngé.

Azért fel hát magyarok és minden más népe ez édes magyar hazának!

Mentsük meg elleneitől ez országot és királyunkat, kinek nincsen forróbb kívánata, mint kö-zünkbe jönni, de kit ezen vágyában gázság akadályoz.

Kelljétek fel ti bécsi derék nép, rokonok barátok! s százezreitek karjainak csapásai alatt semmivé leend az egész mérges darázs-faj, melly halálos csipéseket tesz a ti mint a mi nemzeti életünkre!

Nézzetek ide Magyarhonunkba a Dráva felé, hogy egy pártütő táboroz fenyegetve az országot nyomulva e hon szive felé.

Gondoljátok-e, hogy a rabló csorda, sikert aratna Budán — mitől saját erőnk s az Isten is megóv — megállana Bécsig?

Oh nem! e csorda a népszabadság gyilkosa itt mint Bécsben, s Pestnek szétdulása után — hogyha ez lehetséges sőt képzeltető volna is — falaitok alá fogna menni.

A nép mellyet a világot maga számára teremtetének hívő gögös nagyralátás nem akart észrevenni addig, mig az csak felszabadítás és emberi bánásért esdeklét, s mellyre most ugyanazok — a haza vérszeinek közepette reménykedve függesztik szemeiket.

A nép mellynek homlokáról az izzadás cseppjei alig száradának fel, most vérét ontani készen, tömegekben gyűl a hon zászlója alá; melly igafeltörte vállaira most a haza megmentésének oriai terhet fel venni perczig sem kételkedik.

A nép melly szabadságszomjában megtudja törni a rabság ketrecének vaspálczáit, melly a zsarnokság ármányos hatalmát torlaszok alá tiporja s ezekre a szabadság győzedelmes lobogóját tüzi fel.

És a nép egy mindennütt, miként egy a föld melly tápot ad, egy a nap melly melegit, egy a menydörgés melly megrendíti a gonosz lelkiesméretét, s mint egy a végítélet, melly jót és gonoszt leplezetlenül feltárva jutalmaz.

És ha Carthago népe elvagdalt hajából is tudott védelmi szereket készíteni, s ha a tengerentuli ujvilág népe véreből kész volt folyamot csinálni, csak hogy a függetlenség hajóját hazájába bevonhassa, ez országban sem fogja magát megtagadni a nép, s nem fog megretleni ágyúk nem elrémülni üres ígéretek előtt, hanem hallatandja szavát elnyomhatatlánul s követelendi isten s emberek előtt igazságos jogait.

Hanem a nép ereje magára hagyatva mint rakoncátlan folyam elborit békes és ellenséges vidéket egyiránt egy külbefolyására van szükség, melly gyepelőit hatalmas karokkal ragadva meg, úgy igazgassa rohamait, hogy mig a hon mentve marad töle, az ellenség tábora felett önkén csapjon össze a hullám, s semmivé tegye azt roppant erejének ostromával.

Ezért a népnek vezér kell,

S vajlon lehet e vezére mostani kormányunk a népnek? lehet-e olyan vezére kiben feltétlen bizalmat helyezzen, kinek parancsa alá adja önként magát mit szentírás gyanánt tiszteljen?

A nép nem titulusok hosszúságának rőf száma szerint osztja bizalmát, a nép nem emel füveget megsárgult pecsétos pergamenek előtt, miknek szélessége korántsem az érdemek számának mértéke, hanem mértéke annak, hogy mennyivel több vagy kevesebb jog raboltatott el igaztalanul a néptől valaki részére; a nép nem hajol meg kegyelettel az előtt kinek előidei századokról századokra, sebesült vállára építék föl urasági széköket, az előtt kinek ereje jobbgy-csontok velőjéből nőtt meg, kinek kényelme fürdőjét a nép táplálá izzadságának csöppjeivel, ki biborpolák közt születve a népet legfelebb azon tisztelgő ünnepélyekről ismeri, mikre azt kegyes megérkezése vagy névnapjakor hajduja kiharancsolá.

A nép nem csügg szeretettel azon, kinek ünnepe az ő böjtölése, s bársony ruhája az ő meztelensége volt, s kik mellé csak azért látszott teremve lenni, hogy legyen ki bámulni vakító pompáját a sorskegyelte földi isteneknek.

A legjobb akarat mellett is keserű remincentiák ébrednek keblében, felfajognak önkénytelenül a régi sebek, mert nyolcz százados fájdalom feledésére négy hónap igen kevés, s a nyomorban veszett apák.

Amde ha előáll egy férfit, kinek bölcsője a nép szerény tanyáihoz közelebb rengett, kinek nem volt több szabadsága mint a nép szabadsága, ki megemelvén az ígát melly nyomta annak elcsigázott gerinczét, megsokallá azt és fogadást tön, hogy a népet melly nem mint Israel harmincz évig hanem ezer évig holyongott pusztában be-beviszi a kanaán földébe, s kinek munkáját megálda Isten; ha előáll egy férfit ki tisztá keblére téve kezét bátran elmondhatja, hogy a ranczoknak miket homlokán a zsarnokság vasekéje szántott barázdából kelt ki a népboldogság termékeny kalásza, s hogy szemeinek tüze volt a lánczoszlop melly vezérfényül szolgált a nemzet kürdelmei előtt, s hogy hatalmas szavának megdördülésére omlott le a zsarnokság bálványa mint hajdan jeriko falai, ... ha egy illy férfit áll elő, a nép földre fekteti előtte zászlóit, mert mindenét annak köszönheti

Kossuth Lajos s az ő vezérlete alatt a nép lenne azon jóslatszerű durhami erdő, mellynek megmozdulásáról mint akkor a királygyilkos Macbethnek ugy most a pártütő Jellasiának érdemlett lakolása függ, s függ még e nemzet szabadság harczának dicső győzelemmel bevégzése.

Cserző Bencze.

Kunhegyes sept. 10.

Bizonyos G. F. kecskeméti nemzetőr jelen Hirlap 148-ik számában, azt akarja rám kenni, mintha én a Jászku tábort magasztalásával a pesti nemzetőröket gyaláztam volna le.

Szerencsétlen uri barátom! vagy nem olvastá cikkemet, vagy a keserű igazságot akarja tagadni. — Én a Jászku tábort becsületére többet nem róttam fel annál, hogy mint mindenkor, ugy aug. 19-én is megállotta a helyet, várva a pillanatot, mellyben hazája iránti kötelességét teljesíthesse, pedig nem hazudtam volna, ha éppen azt is megírtam vala, hogyha a Jászku tábort túl

nem vitetik a csatorná, hanem a pesti nemzetörök helyett állítatik a Sándor-gyalogság után 19-én már szent Tamás bé van véve.

Hát az én guny akart lenni — mert cikkemből nem olvashatta ön — hogy minő dicsőség? 2500 Jászkun puffantott egy szerbet agyon-szárni való biz ön tévelygő barátom, mert nem tudja, hogy az 15 augusztusi csatában néhány Jászkun lovas vett csupán részt, és 3 kun lovas életét vesztette, midőn az ellen az ámos halottat számított, hátrálásról azonban szó sem volt; augusztus 16-án hátrálhatta ön is valahol a túlsó oldalon — nem de nem önök üzték vissza az ellent? midőn a Jászkun táborra záporoként ágyúzván a ráczok ismét egy Sándor-gyalog lábát, egy fülpezállási kun oldalberdáját vitte el a golyó, hát ekkor kik állották ki a sarát? — a Jászkunokat öntök meg ingadozni se tapasztalták, hanem azt igen, hogy szent Tamástól dobbal is úgy lehetett hátrálásra bírni.

És most már nem méltán mondhatni-e, a Jászkun tábor megállotta helyét, pedig tudja meg ön, több írva nem volt.

A pestmegyei nemzetöröket a mi illeti: felölök a keserű igazság is csak kímélve volt közölve, mert köztudomásu dolog, hogy a Sándor-gyalogság után rendelt pestmegyei nemzetörőség — gróf Károlyi Istvánt s néhány társait kivéve, gyalozással párosult, bűnös fatást követelt el, a midőn a kiféradt, kiszomjuzott Bakonyi dícső gyalogsága után rendelt vizes és más székereket lefoglalva, fegyverét, felső ruháját, sőt csizmáját is elhárnyva futott, konát sem azért pedig, mint ön mondá „reterieren, keine Munition mehr” mert még azután Bakonyi majd egy óra hosszát ágyuztatott; — hanem meglehet azért, mert öntök a felváltókat másaton elkerülve, fegyvereiket magukkal vivék, ezek pedig csak kassával maradtak midőn az igaz, a kapanyól már el nem sül. —

És ez tény, ezt tagadni nem lehet. — Látni kellett volna G. F. urnak, miat cáigázta el az éhség, szomjuság azon dícső gyalogságot, melynek vizes hordait a pestmegyei nemzetörök borogatták fel, hogy veszedelemben sem volt életünket mivel megmenthetni.

Végre párhuzamot akar ön a Jászkun tábor és pestmegyei nemzetörőség között húzni? lejjebb amice — a Jászkun tábor az ellen torkában és pedig lövés alatt 6 hetet töltött, midőn a pestmegyei a lövéstől távol csak 6 napot; és miért? azért talán mert a megyék az új rendszerrel mindent nyertek, mi Jászkunok pedig semmit, sőt vesztettünk, azért talán, mert hongyuléseken mi Jászkunok a megyék mellett, többnyire nullák valánk, a veszedelem idején pedig mindig az

elsőik között — ez nem teher egyenlőség, de mi zúgolódni nem szoktunk, hanem mint hű fia e magyar hazának teljesítendjük ennekutánna is hazafiai legszentebb kötelességünket, s áldozni fogunk a hol kell életünkkel és vagyonunkkal, a minthogy a Jászkun nemzet most is első már, mind a katonasállításban, mind az adó befizetésében. — Érti ön uri barátom. — Most Isten önnel.

Simonyi Imre kun nemzetör.

Esztorgam september 9.

Szerkesztő!

Ha megengedi, egy különös ujsággal szolgál: városunkban, jelesen: a magyar király című vendéglőben már több hónapok óta szolgálván egy csinos fiatal ember, ki többnyire a tekeasztal mellett szolgált, s ki németül, magyarul, és tótul jól beszél, gyanuba vétetvén, mintha kém volna, miután észre vette: hogy minden esetre elfogattatni fog, azon uri embert, ki melőle addig, míg egy másik a kapitányhoz ment volna az esetet feljelenteni, nem távozott, önként felkérte, hogy említett uri ember senkit se küldene a városi kapitányhoz, hanem maga menne el oda vele (a marquer-ral) mi meg is történt folyó hó 7-ik napján, és a városi kapitány a marquer-t be is fogatta mert az önként megvallotta: hogy ő kém s kivallá, hogy az egész magyar honban minden városokban vannak hasonló kémek, kik Kassáról kapják utasításait, s oda küldi jelentéseiket. Az esztorgami kémnek fizetése havonként 36 pengő forint volt mind ekkoráig, s ezen fizetését Kassáról kapta.

A levelezés nem a szokott póstán, hanem gyolocsos tótok által történik az egész honban. A kémeknek kötelességök a nép érzelmét a ráczok, horvátok, s Austria irányában kipuhatolni, s Kassára megírni nem különben a hatóságoknak készületeiről jelentéseket tenni. Említett esztorgami kém, keresztelt zsidó.

Tegnap e végett a városi törvényszék összeülvén, a ministeriumnak azonnal jelentést tétetni Kassa városát pedig a végett megkerestetni határozá: hogy kebelében kuttatást rendeljen. De én ezen Kassa városát érdeklő végzést kárhizatatom, mert ki tudhatja a körülményeket? azután a ministeriumra kellett volna hagyni a rögtön, s meglepőleg történendő vizsgáltnak megítélését.

Tisztelt szerkesztő urnak.

K. M.

HIRDETÉSEK.

(1-3)

Nemzetörsegi egyenruhák,

mint: atillák, nadrágok, köpenyek és csákók készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók

Szürke köpenyek egész századok számára 6-7 pengő forintjával készítettnek

Singer Ign. és társai,
nagyhid-utca 9. sz. Hárís-félé hátsban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.

„ Ezékre vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság főügyvivésége.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik september 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók körötnök, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 perc.

„ „ tehervonat délben 11 órakor

„ „ személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 perc.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Váczfélé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 perc.

Váczfől Pestfélé reggel 8 óra 30 perc.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Feloldó szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.